

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Муніципальне самоврядування»

Ступінь освіти	Бакалавр
Спеціальність	D3 Менеджмент
Освітня програма	“Адміністративний менеджмент” “Підприємництво, торгівля та біржова діяльність”
Тривалість викладання:	4 чверть
Заняття:	
лекції:	2 години на тиждень
практичні заняття:	2 година на тиждень
Мова викладання	Українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=6877>

Кафедра, що викладає

Прикладної економіки, підприємництва та публічного управління

Консультації:

за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації

електронна пошта, чат MS TEAMS

Інформація про викладача:

Лола Вікторія Василівна
доцент, к.держ.упр., доцент

Персональна сторінка

<https://pe.nmu.org.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi/lola/lola.php>

E-mail: lola.v.v@nmu.one

1. Анотація до курсу

Актуальність вивчення навчального курсу «Муніципального самоврядування» визначається, перш за все, процесами демократизації та децентралізації у сфері публічного управління. Він допомагає зрозуміти механізми участі громадян у прийнятті рішень на місцевому рівні, що є основою демократичного суспільства. Разом з тим, його вивчення сприяє розвитку активної громадянської позиції та здатності впливати на рішення, що стосуються життя громади.

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни – формування у здобувачів відповідних дисциплінарних компетентностей щодо застосовування інструментарію муніципального самоврядування в Україні.

Завдання курсу: формування у здобувачів освіти ключових управлінських навичок, пов'язаних із забезпеченням залучення громадськості до формування та реалізації муніципальної політики.

3. Результати навчання

Унаслідок вивчення даної дисципліни студент повинен:

- знати та розуміти сутність муніципального самоврядування як складової системи публічного управління;
- знати, розуміти та вміти застосовувати інструменти муніципального управління, що ґрунтуються на принципах доброго врядування (Good Governance).

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ
Тема 1. Муніципальне самоврядування в системі публічного управління. Муніципальне самоврядування як складова публічного управління. Територіальне (муніципальне) утворення (місто) як об'єкт управління. Зв'язок, співвідношення муніципального самоврядування та державного управління, інструменти збалансування їх інтересів.
Тема 2. Теоретичне підґрунтя муніципального самоврядування Місцеве самоврядування як форма реалізації публічної влади. Теорії походження та розвитку місцевого самоврядування. Концепції місцевого самоврядування. Моделі місцевого самоврядування.
Тема 3. Еволюція національної моделі муніципального самоврядування. Гене́за моделей самоврядування на теренах сучасної України. Система муніципального управління на початковому етапі незалежності України (1991–1996). Зміни в організації та функціонуванні муніципальної влади у 1996–2012 роках. Формування сучасної парадигми національного муніципального управління на принципах доброго врядування (Good Governance).
Тема 4. Система місцевого самоврядування в Україні. Нормативно-правові засади місцевого самоврядування в Україні. Європейська Хартія місцевого самоврядування та її роль у становленні та розвитку вітчизняної моделі муніципального самоврядування. Складові системи місцевого самоврядування в Україні. Особливості формування органів місцевого самоврядування в Україні на муніципальному рівні управління. Роль громадянського суспільства в становленні та розвитку муніципального самоврядування в Україні.
Тема 5. Реформа місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні. Сутність реформи децентралізації влади та її основні складові. Основні етапи реформи децентралізації влади та їх загальна характеристика. Проблеми та перспективи подальшої реалізації реформи децентралізації влади в Україні. Зарубіжний досвід реформування місцевого самоврядування та його значення для України.
Тема 6. Ресурсне забезпечення муніципального самоврядування в Україні. Ресурсне забезпечення муніципального управління: загальна характеристика.

Комунальна власність. Земельні ресурси. Місцеві бюджети та фінансові ресурси муніципальних утворень. Соціальна інфраструктура. Соціальний капітал. Людські ресурси. Інституційне забезпечення муніципального розвитку.
Тема 7. Місцева демократія та її роль у забезпеченні муніципального самоврядування. Сутність місцевої демократії. Інструменти місцевої демократії. Форми та методи залучення до громадськості до формування та реалізації муніципальної політики. Інноваційні підходи до здійснення муніципального самоврядування. Е-демократія та її роль у забезпеченні розвитку муніципального самоврядування та сучасному етапі.
Тема 8. Особливості муніципального управління в зарубіжних країнах Сучасні муніципальні системи і моделі муніципального самоврядування в зарубіжних країнах. Особливості організації муніципального управління у США, Франції, Німеччині, Великобританії, Польщі.
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ
Муніципальне самоврядування в системі публічного управління.
Теоретичні засади розвитку місцевого самоврядування.
Еволюція національної моделі муніципального самоврядування.
Система місцевого самоврядування в Україні.
Реформа місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні.
Ресурсне забезпечення муніципального самоврядування в Україні.
Місцева демократія та її роль у забезпеченні муніципального самоврядування.
Особливості муніципального управління в зарубіжних країнах
Муніципальне самоврядування в системі публічного управління.

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Технічна засоби навчання: дистанційна платформа Moodle; активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Microsoft Office 365; застосунки Microsoft Office (Teams, Word, Excel, Power Point). Мультимедійне обладнання: проєктор, ноутбук. Підключення до інтернету.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова	Інституційна
90...100	Відмінно/Excellent
74...89	Добре/Good
60...73	Задовільно/Satisfactory
0...59	Незадовільно/Fail

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови,

якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Оцінка з поточного оцінювання визначається як середнє від оцінок: 1) тестування за лекційною частиною на останньому навчальному тижні (тест з 14 запитань; 100 балів); 2) виконання практичних занять за кожною темою або індивідуального завдання (100 балів). Індивідуальне завдання оцінюється експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені Національною рамкою кваліфікації (НРК) для магістерського рівня вищої освіти.

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи

Підсумкове оцінювання – тест з 14 запитань (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку). Максимальна кількість балів при підсумковому оцінюванні: 100.

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)	Диференційний залік проводиться у формі тестування (14 тестових запитань). Тест складається із двох частин: 12 питань (по 5 балів) з 4 варіантами відповідей, з яких один правильний, та 2 відкритих питань (по 20 балів), які передбачаються оцінювання викладачем. Максимальна кількість балів: 100 балів.
Практичні заняття	Розгляд та обговорення практичних завдань, кейсів, презентації де відпрацьовуються навички індивідуальної та командної роботи. Максимально оцінюються у 100 балів. Або виконання індивідуального завдання під час самостійної роботи. Максимально оцінюється у 100 балів.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка".

http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота

оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікативна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту. Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

8. Рекомендовані джерела інформації

1. Місцеве самоврядування : підручник / [О. В. Берданова та ін. ; за ред. В. М. Вакуленка, Ю. Ф. Дехтяренка, В. С. Куйбіди] ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Київ : НАДУ, 2019. 671 с.

2. Місцеве самоврядування: понятійно-термінологічний словник / [І. Л. Сазонець та ін.] ; за ред. І. Л. Сазонця ; Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. Рівне : НУВГП, 2020. 171 с.

3. Територіальні громади в умовах децентралізації: ризики та механізми розвитку: монографія / за ред. Кравціва В. С., Сторонянської І. З. Львів: ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України, 2020. 531 с.

4. Strategic Security Imperatives in the Development of Communities in the Post-War Period in Ukraine / Kravtsov Oleg, Kravtsova Tetiana, Lashenko Oksana, Lola Viktoriia, Rudik Nadiia and Holokha Liubov // [ref]: vol.21.2023. available at: URL: <https://refpress.org/ref-vol21-a77/>

5. Лола В. Локальна ідентичність та «соціальне включення» в умовах децентралізації влади в Україні / В. Лола //Аспекти публічного управління. - – № 1. – 2020. – том 8. – с.129 – 137. DOI: 10.15421/152013/ URL: <https://aspects.org.ua/index.php/journal/article/download/727/699/>

6. Лола В.В. Цифрові компетентності депутатів місцевих рад та їх роль у формуванні локальної ідентичності об'єднаних територіальних громад/ В. Лола // Аспекти публічного управління. - – Спеціальний випуск. №1. – 2020. –

10.15421/152048/<https://aspects.org.ua/index.php/journal/article/view/767/742>

7. Лола В. (2020) Самоосвіта як складова підвищення інтегральної компетентності депутатів місцевих рад // *Аспекти публічного управління*, 8(6), 140-150. DOI: 10.15421/152113 /

<https://aspects.org.ua/index.php/journal/article/download/833/811>

8. Лола В. Роль депутатів місцевих рад у формуванні локальної ідентичності та соціального капіталу громад/ В.Лола // *Теорія та практика публічної служби : матеріали наук.-практ. конф.*, Дніпро, 21 грудня 2019 р. / за заг. ред. С. М. Серьогіна. – Д. : ДРІДУ НАДУ, 2019. – с.125-127.

9. Лола В. Соціальна відповідальність депутатів місцевих рад в умовах децентралізації влади / В. Лола // *Теорія та практика публічної служби : матеріали наук.-практ. конф.*, Дніпро, 25 вересня 2020 р. / за заг. ред. С. М. Серьогіна. – Д. : ДРІДУ НАДУ, 2020. – с. 50 - 51.

10. Lola V. Social interaction at the level of local communities in war / V.Lola // *Сучасне підприємництво: проблеми теорії та практики: матеріали 3-ї між. наук.-практ. конф.*, м. Дніпро, 26 квітня 2022. – Д. : НТУ «Дніпровська політехніка», 2022. – 84 с., с. 81-82. - URL: https://pe.nmu.org.ua/ua/conference/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BA%D0%B0_076_2022.pdf

11. Лола В. Пріоритети розвитку територіальних громад в умовах воєнного стану /В.Лола // *Публічне управління та адміністрування в сучасних умовах: матеріали 4-ї між. наук.-практ. конф.*, м. Дніпро, 17 травня 2023. – Д. : НТУ «Дніпровська політехніка», 2023. –с. 42-44. - URL: https://pe.nmu.org.ua/ua/conference/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BA%D0%B0_281_2023.pdf

12. Лола В. Пріоритети економічного розвитку деокупованих територіальних громад / В.Лола // *Безпечна, комфортна та спроможна територіальна громада: Міжнародний форум*, 11-13 жовтня 2023 року. URL: <https://science.nmu.org.ua/ua/conferences/Forum/Zbirnyk.pdf>

13. Лола В.В., Смирна К.В. Економічна безпека територіальних громад в умовах війни / Лола В.В., Смирна К.В. // *Світ наукових досліджень*. Випуск 27: матеріали Міжнародної мультидисциплінарної наукової інтернет-конференції (м. Тернопіль, Україна, м. Ополе, Польща, 22-23 лютого 2024 р.) / за ред. : О. Патряк та ін. ГО “Наукова спільнота”, WSZIA w Opolu. Тернопіль: ФО- П Шпак В.Б. 2024. 265 с. – с.180-184.